ÇARŞAMBA
26
BİRİNCİ TEŞRİN 1938
SAYI: 278

ERZURUM 1931

DOĞU

GÜNDELİK GAZETE

İDARE YERİ
Erzurum Gölbaşı DOĞU Basımevi
Pazartesiden maada hergün çıkar
Sayısı her yerde 5 kuruştur
Basılmayan yazılar ve resimler geri verilmez

Dançig ve Polonya koridoru meseleleri Almanyanın lehine olarak hallediliyor

Temdit edilecek ademi tecavüz misakı müzakerelerinde bu esaslar var

Erzurumda bir istihlâk kooperatifi

Dün « Erzurumda bir memurlar istihlâk kooperatifine ihtiyaç var » serlevhasile yazmış olduğumuz yazının memur ve subay muhitlerinde çok müsait bir tesir bırakmış olduğunu bu mevzuda bize yapılan müteaddit müracaatlardnn anlıyoruz. Müracaat sahiplerinden birçokları ileriye atmış olduğumuz fikirde ısrar etmemizi bize tavsiye etmektedirler. Onların bu haklı tavsiye ve müracaatlarını nazarı itibare alarak mütekâsif neşriyatımızla ileriye attığımız fikri tahakkuk ettirmeğe çalışacağımız çok tabiîdir.

Şimdiye kadar bize müracaat etmiş olan zatlar arasında bilhassa bir tanesi iddialarımızda ne kadar haklı olduğumuzu ispat edecek kıymetli vesikalarla idarehanemize gelmiştir. Bu, Ziraat Bankası Erzurum şubesi Müdürü Bay Sadetttin Uğursaldır. Bay Uğursal bize bankalarının kendi şube memurları arasında tesis etmiş oldukları ufak bir istihlâk kooperatifinin hesaplarının getirmiştir.

1 Nisan 1938 tarihinde tesis edilmiş olan bu kooperatif 30 hissedarının taahhütleri sayesinde 323,84 kuruşluk bir sermaye edinmiştir. Bu sermaye şimdiye kadar yaptığı muamelelerde 50,86 kuruş kâr temin etmiştir. Yaptığı muameleler ise, sermayenin bu yıla mukayese edilince cidden büyük sayılabilecek nisbettedirler. Meselâ: kooperatif hissedarlarına şimdiye kadar 1237,47 liralık veresiye mal satmış ve 364.40 kuruşluk ta ikraz yapmıştır. Sermaye şu suretle birkaç aylık kısa bir zamanda dört beş defa devretmiştir. Bütün bu netice memurların maaşlarına göre ayda asgarî bir veya iki lira vermelerile tahakkuk etmiştir. Sermaye önümüzdeki Kânunusanide dört yüz liraya çıkarılacak ve iş nisbeti gün geçtikçe tezyit edilecektir.

Mahdut bir memur kadrosile Ziraat Bankası Erzurum şubesinin yapmış olduğu bu şayanı takdir tesisi Erzurumdaki bütün memur ve subayların iştirak edeceği bir kooperatif vaziyetinde tasavvur edersek elde edilecek neticenin ne kadar büyük olduğunu şimdiden kestirmek kabil olur.

Şüphe etmiyoruz ki bu suretle teessüs edecek bir kooperatifin hissedar ve müstehlik memurlara temin edeceği kazanç ümidin çok fevkinde olacaktır. Hattâ takarrür etmiş fiatları gibi görünen ekmek, et gibi maddeler üzerinde bile dış piyasaya nazaran farklı fiatler temin edilmesi imkânı mevcuttur. Kooperatif, Erzurumda büyük bir maişet derdi olarak ortaya çıkan mahrukat meselesini de hiç

(Arkası 2 incide)

Çekoslovakyada Yahudi aleyhdarlığı başladı

Macarlarla yeni hudut müzakereleri henuz bir neticeye bağlanamadı

İngiliz - İtalyan paktı tasdik ediliyor

Londra, 24 — İngiliz gazeteleri pek yakında İtalyan - İngiliz anlaşmasının meriyet sahasına gireceğini yazıyorlar. Royterden alınan bir malûmata nazaran İngiliz kabinesi önümüzdeki Çarşamba günü İtalyan - İngiliz paktı için faaliyete geçecektir. Avam kamarasının anlaşmayı İkinci Teşrinin ilk günlerinde tasdik etmesi beklenmektedir.

Leh koridoru ve Dançing meselelerinde Almanyanın düşündüklerini Berlindeki Polonya sefirine bildiren Feldmareşal Göring

Varşova 24 — Siyasî muhafilde söylendiğine göre, Polonya ile Almanya arasındaki ademi tecavüz muahedesini on sene daha uzatmak üzere müzakerelere başlanmıştır.

Müzakerelerin mahiyeti

Berlin 24 — Polonya ile tecdit edilecek ademi tecavüz muahedesi müzakerelerine burada çok ehemmiyet verilmektedir. Zaten Polonya ile Almanya arasında ta Münih konferansından beri, Prusya erazisi dahilinden geçerek Baltık denizine açılan meşhur koridor ile serbest Dançing şehri hakkında müzakerelere devam ediliyordu.

Salahiyettar mahafilde hiç de tekzip edilmiyen bu haberlere nazaran, Feldmareşal Göring Münih anlaşmasının akabinde Berlindeki Polonya büyük elçisi Lipski'yi kabul ederek, meseleyi kendisine açmıştır. Bu müzakerelerin esasına göre, Dançing serbest şehri Almanyaya ilhak edileceği gibi, Polonya koridoru da ortadan kalkacaktır.

Devam eden müzakereler bir neticeye bağlandığı takdirde - ki bağlanacağı da muhakkak addedilmektedir. Şimdiye kadar münhasıran Polonyanın hâkimiyeti altında bulunan koridor Almanyaya ilhak edilecek, yalnız Polonyaya beş kilometre genişliğinde yeni bir koridor bırakılacaktır. Dançing'ın şarkında Polonyalılar tarafından vücuda getirilmiş olan modern Gdnya limanına ulaşacak olan bu dar şeridden Polonyalılar ithalât ve ihracatlarını serbestçe yapabileceklerdir. Gdnya limanında Çekler için de serbest bir mıntaka ayrılacaktır. Südetlerin Almanyaya iltihakı üzerine Elbe nehrinden artık istifade edemiyen Çeklere bu suretle Baltık denizinde bir mahreç verilmiş olacaktır.

Almanlar Baltık memleketlerine doğru siyaseten ve iktisaden gayretlerini artırmış bulunmaktadırlar.

Berlinde bir nevi büyük iktisadî erkânı harbiye teşkil edilmiştir. Bu iktisadî erkânı harbiyenin vazifesi Almanyanın iktisadî nüfuzunu bir taraftan Baltık memleketlerine, bir taraftan da Irak ve Afganistan kadar uzanmak üzere Cenubî şarkî Avrupası istikametinde tanzim ve idare etmektir. Büyük sanayi ve ticaret müesseseleri, Alman bankaları şimdiden alâkadar memleketlere ajanlar göndermişlerdir.

Devamı 4 üncüde

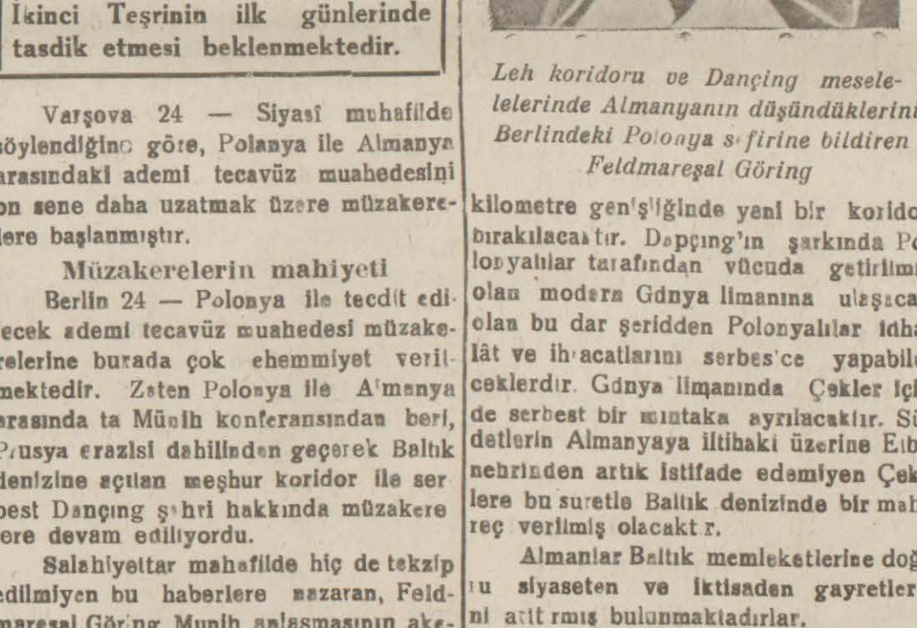

Bu yakınlarda İngiliz - İtalyan paktı dolayısile mühim müzakerelere sahne olacak bulunan Avam kamarası binasının bir gece manzarası

Bayburtta zengin bir kömür madeni bulundu

Yüksek kalitede olduğu anlaşılan bu kömürün tonu Erzuruma 15 liraya temin edilebilecek

Bayburt [Hususî] - Sekiz senedenberi kasabamızın simalindeki dağlarda maden kömürü taharrisile meşgul kasabamızın müteşebbis müteahhitlerinden Yakup Kefeli nihayet zengin bir damar keşfetmiştir. Bu damarı bulmcaya kadar saçlarını ağartan ve sekiz on bin lirasını bu topraklara gömen kıymetli müteşebbis Yakup Kefelinin yüzünü güldürmüştür. Aynı zamanda Bayburdun ve Hinerlandının kalkınmasında büyük bir rol oynayacak olan kömürün keşfi, bütün halkı memnun etmiştir Damarın kalınlığı 1 X 75 dir Kömür parlak ve bitümlüdür. kabiliyeti işıklaliye ve kuruiyesi yüksektir. Kömürün tonu kasabada 10 liraya verilmektedir.

Erzurum 15 Trabzona 18 liraya verilebileceği tahmin edilmektedir Yüksek makamlarımızın bu teşebbüs ve keşifle alâkadar olmalarını candan temenni ederiz.

Japon kuvvetleri Hankeu şehrine de girdiler

Kantonun sukutundan sonra Çinlilerin Sulh müzakerelerine yanaştıkları söyleniyor

Tokyo 25 — Motörlü kıtalar Çinlilerin mukavemetini alt üst ederek Hankeu şehrinin dış varoşlarına varmışlardır.

İngilizlerle müzakereler

Tokyo 25 — Japon hükûmeti İngilizlerle müzakereye girişmek için istical göstermemektedir.

Başkâtip Prens Konoye Kanton cephesindeki harekâtın müsbet neticelerle tamamlanmasına intizar etmektedir. Müzakereler başlamadan evvel bir

(Arkası 3üncüde)

Eski Japon Hariciye nazırı General Ugaki

FIKRA:

Sinema haberleri

Bazan gazeteler de öyle tuhaf şeyler okuyoruzki bunların karşısında ağlamak mı, gülmek mi lâzımgeldiğini bir türlü kestiremiyoruz.

Meselâ şöyle bir haber: Filan artist Filadelfiya plâjlarından birinde tesadüf ettiği süt annesini lokantaya götürmüş ve kendisine bir sığır bifteği ikram etmiştir.

Amanne büyük şey!. Ya sığır bifteği yerine koyun haşlaması ikram etseydi, ne yspacaktık o zaman?

Sinema medenî insanın tabiatile alâkalanacağı bir mevzudur. Ve nihayet basit bir merak neticesi olarak bir artistin hususî hayatile alâkalanmak ta kabildir. Fakat ne olursa olsun bu alâka artistin ikram ettiği bifteğe kadar da götürülemez.

Karie de yazık, bize de yazık. Çünkü çocuklarımıza ve kadınlarımıza böyle vahî satırlarla doldurduğumuz yerlerde daha faydalı ve daha enteresan şeyler öğretebiliriz.

Haklı değil miyim ?

Bahadır DÜLGER

SON DAKİKA

Müstemleke avazeleri başladı

Berlin, 25 — Almanyanın müstemleke talebi hakkındaki nümayişler, Berlinde olanca şiddetile devam ediyor. Bilhassa şarkî Afrikadaki eski Alman müstemlekelerinden bahsedilmektedir. Berlin kışlalarında Mareşal Göring'e büyük tezahurat yapılmıştır.

İngiltere acele silâhlanıyor

Londra, 25 — Deyli Ekspres gazetesine göre, İngiltere hükûmeti Almanların müstemleke talepleri karşısında silâhlanma programını değiştirmiştir Evvelce kabul edilen bir buçuk milyar yerine üç milyar lira kabul olunmuştur. Silâhlanma programının tatbiki için konulan beş sene de üç seneye indirilmiştir.

Altıdan fazla çocuğu olan Türk anaları

Aşağıda isimleri yazılı olanlara kanun mucibince para mükâfatı verilecektir

1 — Sağ altı çocuğu olan Tortum kazasının Suhtorot köyünden Ziya karısı Asya, 2 — Tortum kazası L'sgâv köyünde Tahir karısı Esme, 3 — Ecik köyünde Bektaş karısı Ayşe, 4 — Norşen köyünden Mehmet Ali karısı Gül Eper, 5 — Varçik köyünden Mehmet karısı Gülnaz, 6 — Sağ yedi çocuğu Tortum kazası korgir köyünden Ahmet karısı Gülpaşa, 7 — Ü güzek köyünden Ali karısı Gülşan, 8 — Bar köyünden Şevki karısı Fatma, 9 — Zbik köyünden Hasan karısı Fatma, 10 — Üngüzek köyünden Osman karısı Fahriye, 11 — Sağır köyünden Dursuu karısı Fikretnaz, 12 — Nihah köyünden Mehmet karısı Şazime, 13 Üngüzek köyünden Mustafa karısı Rabia, 14 — L'sgâv köyünden Hüseyin karısı Hacer 15 — Lisgâv köyünden Mehmet karısı Hacer, 16 — Lisgâv köyünden Mehmet karısı Nahide, 17 — L'sgâv köyünden Zihni karısı Zeynep, 18 — Azort köyünden Şahin karısı Muvaddet, 19 Isı köyünden İsmail karısı Yaşar, 20 — Meksor köyünden Şevket karısı Hadice, 21 — Meksor köyünden İmail karısı Şehriban, 22 — Meksor köyünden Mustafa karısı Gülcemal, 23 — Meksor köyünden Gıç ğa karısı Hatice, 24 — Ö ök ulya köyünden Ali karısı Hatice, 25 — Kiyik köyünden Hamdi karısı Hatice, 26 — Vaktsros köyünden Hasan karısı Salı, 27 — Ö ök ülya köyünden Batal karısı Rabiye, 28 — Buğakale köyünden Zülkif karısı Rasime, 29 — Ürgüzek köyünden Mehmet karısı Güller, 30 — Buğakale köyünden Zülkif karısı Rabia 31 — Kisha kalesi köyükden Şevki karısı Güleser, 32 — Ödök ulya köyünden Osman karısı Asya, 33 — Niksar köyünden Mehmet karısı Zekiye, 34 — Ödük süfla köyünden Kâzım karısı Hanife, 35 — Vihik köyünden Dursun karısı Hatice, 36 — Ağasar köyünden Cihan karısı Hacer, 37 — Ödük süfla köyünden Kadir karısı Havva, 38 — Poçens köyünden Şükrü karısı Halime, 39 — Bar köyünden Niyazı karısı Fatma 40 — Torlumkale köyünden Fehim karısı Fatma, 41 — Bar köyünden Süleyman karısı Zekiye, 42 — Ödükulya köyünden Şevket karısı Zühre, 43 — Ödükulya köyünden Yusuf karısı Asya, 44 — Ehrek köyünden Resul karısı Fatma, 45 — Ödüksüfla köyünden Sabri karısı Rabia, 46 — Sabriban köyünden Mehmet oğlu Yusuf karısı Rabia, 47 — Kisha köyünden Tufan karısı Ayşe, 48 — L'skav köyünden Bekir karısı Zeynep, 49 — İd köyünden Mustafa karısı Ayşe, 50 — Surihan köyünden Ali karısı Makbule, 51 — Norşin köyükden Dursun karısı Zemzeme, 52 — İd köyünden İbrahim karısı Latife, 53 — Pertevik köyünden Dursun karısı Hidayet, 54 — İd köyünden İbrahim karısı Sultan, 55 — Ekrek köyünden Dursun karısı Fatma, 56 — Surbahan köyünden Rızvan karısı Gülhanım, 57 — Çığırnis köyünden Efendi karısı Gülcemal 58 — Şoğut köyünden Ahmet karısı Zeynep, 59 — Terpetek köyünden Hasan karısı Güllizar, 59 — Ekrek kpyünden Kaptan karısı Güllizar, 60 — Ekrek köyünden Kantan karısı Güllizar 61 — On çocuğu olan Erzurum vilâyetinin Ovacık nahiyesinin Üçköşe köyünden Hakkı karısı Zeynep, Terki köyünden Mustafa karısı Sürur, 62 — Terolovan köyünden Veyis karısı Seher, 63 — dokuz çocuğu olan Nerduza köyünden Dursun karısı Ümmühan, Erzurum vilâyeti Çiftlik köyünden Muharrem oğlu Durak karısı Cevriye, 64 — Pişinkor köyünden İbrahim karısı Peruze, 65 — Bir köyünden Süleyman karısı Ayşe 66 — Surihan köyünden Mustafa karısı Rabia, 67 — Bar köyünden Akif karısı Nafia, 68 — Meksar köyünden Fevzi karısı Esme, 69 — Vihik köyünden Abdurahman karısı Hatice, 70 — Vihik köyünden Ahmet karısı Hatice, 71 — Vihik köyünden Ömer karısı Fatma, 72 — Norşen köyünden Hamdi karısı Hadiye, 73 Tev köyünden Mustafa karısı Fatma, 74 — L'skav köyünden Yusuf karısı Safiye, 75 — Arzoti kpyünden Ahmet karısı Elmas, 76 — Hacıcuma mahallesinden Mehmet karısı Sabiha, 77 — Kızılkale köyünden Hüseyin oğlu Ay karısı Şerife, 78 — Başovacık köyünden Kahraman karısı Hediye, 79 — Örtülü köyünden Selim oğlu Hasan karısı Hanife, 80 — Örtülü köyünden Mahmut karısı Hatice, 81 — Mindar köyünden Halit karısı İzzet, 82 — İnci köyünden Ahmet karısı Şehriban, 82 — Kerziük köyünden Ali kızı ve Pehlül karısı Sultan, 83 — Kozahor köyünden Eşref karısı Firdes, 84 — Örtülü köyünden İbrahim oğlu Mustafa karısı Hadiye.

Yukarda isimleri yazılı altı evlâdı mütecaviz çocuklu annelere umumî hıfzıssıhha kanununun 156 ıncı maddesine göre otuzar lira para mükâfat verilmesi Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince muvafık görülmüştür. Pek yakında havaleleri gelecek ve mükâfatların tevziatı yapılacaktır.

Tutuşan tezekler

Evvelki gün gece saat üçe 20 kala rak Karsta Sukapı mahallesinde Esatın işletmekte olduğu Balkonlu hamamın külhan ocağında ateş kalmasından ötürü yanında yığılı bulunan tezeğe sirayet etmesi yüzünden yangın çıkmış ve tezekler tutuşmuştur. Bu sırada belediye itfaiyesine haber verilmiş, itfaiye yangını söndürmüştür.

Sarıkamış belediye inşaatı ikmal edilmektedir

Sarıkamış [Hususî] — Belediye caddesinde yaptırılmakta olan 6 mağaza ile bunların üstündeki belediye dairesi inşaatı bu günlerde ikmal edilerek teslim muamelesinin yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu mağazalar kasabanın piyasa mevkiinde olduğu için müzayede ile icara verilecektir.

Bu gece « Vatan » Eczanesi nöbetcidir

Erzurumda bir istihlâk kooperatifi

(Başmakaleden devam)

şüphesiz iyi bir neticeye bağlayacaktır. Bir elden tedarik edilecek mahrukat hem ucuz, hem de memurun kesesine elverişli muayyen taksitlerle satılabileceği için, her mevsim başında ağır düşüncelerle karşı karşıya kalan birçok aile babaları, bütçelerini bu sayede tevzin etmek imkânını bulmuş olacaklardır.

Bütün bu neticelerin alınması, ancak ufak bir teşebbüse vabestedir. Başlangıçta kooperatifin kurulması, hesap işlerinde kompetan memurlarımız tarafından ufak bir zahmetle temin edilebilecektir. İşler büyüdükce, kuvvetli bir idare ile müessese iyi işleyebilecek bir organizasyon haline ifrağ edilebilir. Marifet, zor gibi gözüken ilk adımı atabilmektedir.

Başlangıçta müteraddit bir vaziyet alacaklar belki pek çok olacaktır. Şu veya bu şekilde bazı mütalaalar da serdedilecektir. Fakat tesis muvaffakıyetle işlemeğe başladıktan ve faydalarını filiyat sahasında gösterdikten sonra, bütün itirazlar kesilerek en müfritler bile kooperatifin muhakkak en har müdafii haline geleceklerdir.

Erzurum memurlar istihlâk kooperatifinin kurulması birçok ıstıraplı vaziyetlere son verecektir. Ay başlarında ellerindeki mahdut para ile ne yapacağını şaşıran sayısız aile sahipleri en büyük yardımlarını, en kuvvetli istinatgâhlarını, şüphesiz bu kooperatifin manevî şahsiyetinde bulacaklardır.

Bu hayırlı müessesenin kurulmasını temin için elimizden gelen manevî yardımda bulunmağı, ve yapılacak teşebbüslerde muvaffakıyet husulünü temenni etmeği kendimiz için en değerli bir vazife telâkki ediyoruz.

B. D.

Adliye Müfettişleri Sarıkamış'a

Sarıkamış [Hususi] — Doğu illerini teftişe çıkarak bir müddetenberi Kars Vilâyeti bölgelerinde çalışmakta olan adliye müfettişlerinden Mazbar Özal ile Kemal Köktaş bir kaç gün önce Sarıkamışa gelmişlerdir. Teftiş ve tedkikatla meşgul bulunmakta olan müfettişler bir iki güne kadar Sarıkemıştan ayrılacaklardır.

İstanbul lik maçlarında son vaziyet

İstanbul 23 [Hususî] — Bugün yapılan lik maçlarında Fenerbahçe takım Hilâli 0—6, Vefa takımı İstanbul sporu 2—3, Güneş Topkapıya 1—2, Beşiktaş Galatasarayı 5—6 yenmiş, Beykoz Süleymaniye ile sayısız berabere kalmışlardır.

BÜYÜK RÖPORTAJ

DOĞU SINIRLARINDA BIR GEZINTI

Yazan: Bahadır DÜLGER

— 29 —

Türki nezanem

Paslı handa otururken bir Türk çocuğu ile karşılaştım, fakat Türkçe bilmiyordu

Kağızmandan çıktıktan sonra Kars yoluna girdik. Önümüzde oldukca uzun süren bir dere var, bundan sonra Paslıyı aşacağız ve Kars ovasına yükseleceğiz. Takriben 1600 metre

Türkçe bilmiyen Türk çocuğu

yüksekliğindeki buraya çıkmak için aşağı yukarı 600 metre kadar bir irtifaı aşmak lâzım

Yol kıvrıla kıvrıla bir dereyitakip ediyor ve her an bir parça yükseliyor. Nihayet Paslı başladı... Kısa virajlar Yol bir kordela gibi dağa sarılmış. . Otomobil adım başında dönüyor Bir az evvel geçtiğimiz bir kısmı şimdi kuş bakışı görüyoruz. Bu çıkış insana bıkkınlık veriyor. Fakat Paslı uzun sürüyor Çorak bir geçit olduğu için gözü ve dimağı yoruyor. Buralardan bir çok defalar geçmiş olan şoförümüz izahat veriyor :

— Bir az sonra hana geleceğiz. Orada azıcık durmalı, çünkü su kaynadı. Suyu değiştiririz, siz de azıcık dinlenirsiniz.

Hakikaten dinlenmeğe de büyük bir ihtiyaç hissediyoruz. Şoförümüz galiba bu niyetimizi sezmiş olacak ki hanın diğerlerine benzemediği hakkında bize propagandaya başladı :

— Vallahi beyim, bu han gibi hiç bir yerde yoktur. Yatakları çok temizdir. Hele tavuk çorbasile söğüşü çok meşhurdur. . Kışın buraya düşenler hep han sahibine dua ederler.

— Sen oraya gelince bir defa dur da bakalım bir de bu söyledikleri biz de gözümüzle görelim.

Az sonra hanın önünde durduk. Düzgünce yapılı bir bina... İçeri girdik. Bizi güler yüzlü bir genç adam karşıladı.

Şoförün yaptığı propagandanın teslirinden kendimizi kurtaramamış olacağız ki :

— Odalarını bir göstersene bakalım öyle medhettikleri kadar var mı ?

Hancı, boynunu büktü :

— Her dağ başında bulunmayacak kadar... Diye cevap verdi.

Sonra önümüze düştü. Bizi büyük bir odaya götürdü. Beş altı tahta karyolalı bu oda ile Iğdırda yattığımız Karadeniz oteli arasında hiç bir fark yok. Temizliği ve intizamı ondan aşağı değil, belki de üstün... Şoförümüze hak verdik ve hazırlanan ayranlarımızı içmek üzere hanın önüne çıktık... Karşıda o'ono yolumuz yorgunluğundan terlemiş bir şişman adam gibi bütün kapakları açılmış bir halde duruyor. Onun keyfinin gelmesini bekleyoruz.

Bu sırada yolun yukarı başından birisinin sırtına binmiş olduğu halde üç öküzü ile ufak bir köylü çocuğu gözüktü. Onunla bir parça konuşarak vakit geçirmenin münasip olacağını düşündüm ve yola çıktım. Elimi kaldırdım.

— Dur bakalım delikanlı.

Çocuk öküzün sırtından yere atladı. Ve hâlâ durması icap ettiğini anlamadığı için üzerime doğru yürüyüşünde devam eden ihtiyar öküzün kulağına yapıştı :

— Ooh .. Ooh. Oooh...

Öküz durdu ve delikanlı onun yanında karşıma dikildi.

— Sen hangi köydensin oğlum ? Diye sordum.

Karşıdaki cevap vermeden put gibi duruyor.

— Adın ne senin ?

Gene cevap yok. Bir dilsize tesadüf ettiğimi sandım.

— Sen konuşmak bilmez misin ?

Diye işaretle anlatmak istedim. O zaman beni sabırsızlandıran çocuk dile geldi :

— Türki nezanem.

(Arkası 3 üncüde)

Karsta tayinler

Sarıkamış hükûmet tabibi Bay Mahir Kürklü, İçel sıtma mücadelesi tabibliğine atanmıştır.

* Çıldır hükûmet tabibi Bay Suavi Bıokay, nakilen Göle hükûmet tabibliğine tayin edilmiştir.

* 937 senesi mezunlarından Doktor Rahmi Cafer 30 lira maaşla Sarıkamış hükûmet tabibliğine atanmıştır.

* 937 mezunlarından doktor Faruk 30 lira maaşla Çıldır hükûmet tabibliğine tayin edilmiştir.

* 937 mezunlarından doktor Hüdâdâ 30 lira maaşla Arpaçay hükûmet tabibliğine atanmıştır.

* Arpaçay hükûmet tabibi doktor Mitat Kemal İnanç münhal bulunan Ardahan hükûmet tabipliğine tayin edilmiştir.

* Açık bulunan Kars hayvan borsası muamelât memurluğuna, Cihangir oğlu İbrahim Aydın tayin edilmiştir.

* Kars Lisesi Tarih - Coğrafya öğretmenliğine Adana birinci orta okul öğretmeni Sami 25 lira maaşı aslı ile tayin edilmiştir.

Vazifesinde muvaffakıyetler dileriz.

Roman : 38

TAYYARECİLER

Yazan: İ. RAHILLO — *Rusçadan çeviren: NİHAL YALAZA*

Eldivenin kürklü tarafile burnunu sildikten sonra yerine muzafferane oturdu.

Andrey vakayı aynadan görmüştü. Baş parmağını yukarı kaldırarak

"Bravo" demek ister gibi işaretler yapıyordu. Popof, ancak o dakikada geçirdiği tehlikeyi ve ölüme pek yakın olduğunu anladı.

Demek gürültüye gidiyordu:

Vay canına! Evde pencereler sıvanmamış... Karısı da cenazeyi kaldırmağa gelecekti.

Birden bire üşüdü. Çabuk insek te büfeye gidip sıcak çay içsek...

Popof korka korka aşağı baktı ve düşeceği yeri tahmin etmeğe çalıştı. Demir yolu geçidine düşecekti.

"Ah ne güzel bir ölüm."

Bu dakikada ruhunda çocukça ve masumane bir sevinç hissi doğdu. Ona herşey yeni, görülmemiş ve fevkalâde güzel göründü. Karlı toprakla lokomotiften çıkan sedef rengi duman tarif edilmez güzelliklerle dolu idi. Hele bulutlar ve onların kabarık ve dumanlanan göğüsleri arasında alâimi sema rengindeki halenin içinde kayan tayyarenin gölgesi:

Popof gayrı ihtiyarı haykırdı:

— Yaşamak saadettir.

Ve aklına gelen abuk sabuk şeyleri şarkı okuyormuş gibi, yüksek sesle terennüm etmeğe başladı.

Hergünkü hayatta daima ciddi ve az konuşkan Popofa bu halinden bahsetmiş olsalardı, belki de inanmaz: Saçma derdi.

Tayyare meydanında, uzaktan mini mini görünen tayyareler sıralanmış duruyordu. Tayyarelerin sağındaki kocaman bir "T" iniş istikametini gösteriyordu Asker süpürge ile bezden karları süpürüyordu.

Tayyare inmeğe başladı. Yorğunluk cigara içmek ihtiyacı ve meydan da arkadaşlarla bir az çene çalmak arzusu inişe sevinç verdiriyordu. Popof kumandanla karşılaşacağı zaman geçirdiği macera ve ne derece müteşebbis olduğu hakkında izahat vereceğini gözünün önüne getiriyordu.

Makina yan hattı hizasından yavaş yavaş geçiyordu. Atışcılar itfaiye kızağının yanında atılmış manga ve isabet noktasına bakıyorlardı.

Popof sevinçle yere atıldı. Motörcü yırtık kolunu göstererek, bağıra bağıra birşey söylüyordu. Fakat Popofun kulakları tıkanmış olduğu için duymadı. Serî adımlarla kumandana doğru yürüdü. Boydan yırtılmış tulumun kolundan tüylü kürkü çirkin çirkin sallanıyordu.

Hrustalefe vakadan haber vermişler. Popof yanına gelir gelmez, söylemesini bırakmadan, ince sesile bağırmağa başladı:

— Gidin karşımdan... Defolun! Derhal hapsa. İnsan değil ki bunlar disiplin ne demek hâlâ öğrenemediniz mi? Bir de luzumsuz yerlerde kahramanlık taslıyorlar;.

Popof bu suretle karşılandığını görünce dona kaldı. Tayyare meydanında her şey sükûta daldı. Kumandanı simdiye kadar kimse böyle bir halde görmemişti.

— Ne bekliyorsunuz? Verilen emre itaat ediniz

Popof askerî bir selâm vererek serî adımlarla angarlara doğru yürüdü, Hrustalef bu kadar parlaklığına nadim olmuştu Kumanda etmek için tabiî halini bir türlü bulamıyordu.

— Uçuşlar geri kalacak. Yoldaş Klinkof, makinaya oturunuz ve esdahta doğru geçiniz. Mitralyözlerin isabetini kontrol edelim.

Hrustalef kıta kumandanını unutarak makinesine kızgın kızgın bindi ve öyle bir süratle sedahta yollandı ki, karlar tayyarenin iki tarafından beyaz dalgalar gibi, fışkırdı. Motörcü Savçuk da arkasından koşa koşa köpüklenmiş ata döndü.

Hrustalef, atışcılar ve tayyarecilerin atış hususunda olan alâkasızlığa büyük bir teessürle şahit oldu.

Mitralyöz kurşunları gelişi güzel atıldığı için yerleri bile bulunmuyordu. Hedefin etrafı açılmışmıştı; gazete kâğıtlarile kaplanması icap etti. Hrustalef ancak o zaman atış hedeflerinin düzgün olmadıklarının farkına vardı ve kendini de ihmalcilikle ittiham etti.

Bölük, bir buçuk uçuş günü kaybettiği gibi, talimlere de yeni baştan başlamak lazımdı. Andrey Klinkofa göre terdi:

— Bunlar hep teknisyenleri kaygısızlığından . Bakarsın, biri motör kurarken nişangâha kolunu çarpa; tayyare bu yüzden askerî kıymetini kaybeder. Muharebe esnasında bu ölümdür.

Uçuş bitince ayrıca şahsî mesuliyetten de bahsetti.

(Arkası var)

DIŞ SIYASA

İktısadî muharebe devam edip gidecek mi?

Belçika Kralı üçüncü Leopold Pariste, babası Kral Alber namına dikilen heykelin küşat resmini yaparken söylediği nutukta demişti ki:

« Beşeriyet harp hali olmadığı halde bile, emsalsiz bir iktısadî karışıklığın içinde çetin ve haris mücadelelerle çırpınıyor, bu yüzden milletler ayrılıyor ve bazan karşı karşıya geliyorlar. »

Bu birkaç satırlık cümle Avrupa için bir ikaz telâkki edilmeliydi, zamanımızda « İlânı harpsız harp » gibi yeni bir şekil icat edilmiştir. Vakıa bu yeni usul muharebede insanlar ölmeyor amma, milletler ölüyor.

Halbuki milletlerin artık bu keşmekeşe bir nihayet vererek, geniş bir nefes alması lâzımdı. Siyasî meselelerde olduğu gibi, iktısadî meselelerin de halledilmesi icap ederdi. Çünkü Avrupa bunalıyor.

Eğer Münih konferansı herhangi bir şeyin başlangıcı olacaksa, bu herhangi şeyin bir de iktısadî istikameti olmalıdır. Herkesin kendi kabuğuna çekilmesi suretinde bir anlaşmaya anlaşma denmez. Milletler kendi kabuklarının içinde harıl harıl silâhlanmağa devam ediyorlar.

Münih konferansı yeniden silâhlanmağa doğru bir hareket noktası omalmalıydı. Çünkü Avrupanın tedaviye ihtiyacı vardır.

Halbuki Münih konferansından sonra ilk hareket bu istikamete doğru olmuştur. İngilterenin silâhlanmak hususunda nasıl büyük bir gayret gösterdiğini biliyoruz. Geçen gün Fransız meclisi de millî müdafaa için yeniden 2 milyar, 300 milyon frank daha kabul etmiştir.

Gerçi sarfedilen bu paralar, milletlerin kendi emniyetleri için aldıkları tedbirlerdir. Çünkü bazı milletlerin tavrü hareketlerine, söylenen bazı nutuklara bakılınca, bu tedbirleri yerinde ve haklı görmek doğru olur.

Fakat bu çelik ve barut kokan nutuklar ilâ nihaye devam edip gidecek mi? Eğer Avrupa, bu hal devam ederse, bir gün sırtındaki silâhları artık taşıyamıyacak ve kendi silâhlarının ağırlığı altında çökecektir.

Mussolini nutuklarından birinde: « Modern silâhlar pahalıya mal oluyor ve çabuk eskiyor » demişti.

Demek ki burada da bir tehlike var: Çünkü prestij gardrobunu mütemadiyen yenilemek lâzımgelecek. Bir de bu silâhları eskimeden kullanmak hevesine düşmek te mümkündür.

Eğer silâhları azaltmak bir cinayetse, bu vaziyette silâhlanmanın arkası gelmiyecek demektir.

Silâhlara sarfedilen parayı, milletlerin refah ve saadetine sarfetmek gibi bir aklı selim işini yirminci asır insanlarının zihinlerinin idrak edememesi hayret edilecek bir şeydir.

İrtifa rekoru kırıldı

Roma 25 — Tayyareci miralay Terano 17 bin 74 metre yüksekliğe çıkmış ve İngiliz miralayı Adams'ın 16,140 metrelik irtifa rekorunu kırmıştır.

70 kilo Eroin

Şerbuğ — Paristen gelen bir trenden çıkan üç kadın yolcunun bavullarında bir buçuk milyon frank kıymetinde 70 kilo Eroin bulunmuştur. Kadınla bu Eroinleri Amerikaya geçirmek için Alman bandıralı Ökopa Trans atlantikine geçirmek istiyorlardı.

EN SON HABERLER

Japon kuvvetleri Hankeu şehrine de girdiler

(Baştarafı 1 incide)

inkita veya anlaşma mesuliyetini üzerine alacak olan yeni hariciye nazırının vazifesi başına gelmesi lâzım gelmektedir Yeni hariciye nazırlığına 1933 senesinde Japonyanın milletler cemiyeti ile alâkasını kesen, Cenevredeki eski Japon heyeti reisi Matsuoka'nın getirileceği söyleniyor. Bir müddetten beri cenubi Mançuri demir yolları direktörlüğünü ifa eden mumaileyh vazifesinden ayrılarak Tokyoya gelmiş bulunmaktadır.

Çinliler Sulha yanaşıyorlar mı?

Şankay 25 — Kantonun sukutu dolayısile, Çin mahafillerinde Japonlarla sulh müzakerelerine girişmek ihtimalleri teyit edilmektedir.

Araplar ingilizlerle anlaşmağa razı degil!

Londradan dönen Irak hariciye nazırına göre bu iş yıl başından evvel halledilecek

Araplar anlaşmağa razi değil!

Kudüs 23 — Eski Kudüs civarında İngiliz ordusu tarafından temizliğe devam edilmektedir. Bu mıntakadan sonra Yafa civarında temizleğe başlanacaktır.

Arap liderleri Filistin davası Arapların lehinde neticelenmedikçe, mukavemetin devam edeceğini ve silâhların elden bırakılmayacağını söylemektedirler.

Arap delgeleri Amerika hariciye nazırı ile görüştüler

Nevyork 22 — Birleşik Amerika hükûmetleri hariciye nazırı Kardel Hal üç Arap devletini temsil eden on sekiz Arap delgesini kabul etmiş, kendilerile uzun uzadiye görüşmüştür.

Bu mülâkat hakkında malûmat veren hariciye nazırı, Arap delegelerinin reis cümhura sunulmak üzere, kendisine üç muhtıra verdiklerini, bunlardan birinde Filistin'ni taksimi projesinin mevzu bahsedilerek, Filistin meselesinin Amerikanın ötedenberi gösterdiği yardıma sadık kalması istenmektedir.

Irak hariciye nazırı Londradan döndü

Berud 22 — Irak hariciye nazırı Tevfik Suidi Bagdada dönmek üzere Londradan buraya gelmiştir. Nazır gazetecilere vukubulan beyanatında Londrada iken Filistin meselesinin halliçin çalıştığını ve İngiliz hükûmetinin Arap devletlerininin itimat ve teveccühünü gayip etmekten mütevellit zararlarını anlamış olduğunu söylemiştir — Filistin meselesi 1 Kânunisani 938 ze kadar her halde halledilecektir. Bu meselenin takibi için pek yakında tekrar Londrayâ gideceğim.

Burdan sonra nazır Arap baş müftisini ziyaret etmek ve kendisile görüşmeküzere Şama hareket etmiştir Yarın tayyare ile Şamdan Bagdada gidecektir.

Mısır, İtalyanın Habeş imparatorluğunu tastik ediyor

Ordu yüz bine, Tayyareler bine çıkarılacak

Kahire 23 — Royter ajansı bildiriyor: Gelecek sene içinde Mısır hükûmeti kuvvetli bir ordu vücuda getirmiş olacaktır. Ordu mevcudu yüz bin kişiye iblâğ edilecektir. Tayyarelerin mikdarı bine çıkarılacaktır.

Mısır hükûmeti pek yakında İtalyanın Habeş imparatorluğunu da tanıyacak ve Adisababaya bir konsolos gönderecektir. Bundan sonraca İtalya ile Mısır arasında ticarî münasebetler tesis edilecektir

Ankarada Lik Maçları

Ankara 23 — Bugün öğleden sonra lik maçlarına devam edilmiştir.

Muhafızgücü sahasında Ankaragücü — Galatasaray arasında yapılan müsabaka neticesinde Ankaragücü 1 — 3 galib gelmiştir.

Harbiye İdman sporu ile Deniz spor kulübleri arasında yapılan musabakada Deniz spor kulübü 3—6 kazanmıştır.

Fransa 500 Tayyare daha imal edecek

Paris 22 — Fransız hükûmetinin yeniden imal ettireceği 500 tayyare için 16 milyar frank sarf edilecekir.

Polonya mekteplerinde Yahudi düşmanlığı

Varşova — Yahudiler aleyhinde bir nümayış yapılmış, bir mektepte talebe Yahudilerin dersinede son sıralarında otormasını, yahut mektebi terk ederek gitmelerini ısrarla istemişlerdir. bu yüzden bir takım arbedeler çıkmıştır.

Belçika kralı Londraya gitti, geldi

Londra 23 — Buraya gelen Belçika kralı üçüncü Leopold az bir müddet kalıktan sonra Brükselе dönmüştür.

Mülayim Bulgar pehlivanını yendi

Ankara 23 — Bugün Ankara stadında Mülayim pehlivanla Bulgar pehlivanı Kipo karşılaşmışlardır. 53 üncü dakikada Kipo'nun mukavemet edemiyerek sahanayı terk etmesi üzerine Mülayim ittiakla galib ilân edilmiştir.

Romanya kralı Londraya gidiyor

Bükreş 22 — Romanya kralı ikinci Karol, geçen sene Londraya yapmak niyetinde olduğu seyahati siyasî ahval sebebile tehir etmişti. Kral Karol ikinci teşrinin 15-18 inde Londraya gitmek üzere İngiliz kral ve kraliçesi tarafından yapılan teklifi kabul etmiştir.

Torino sergisi

Roma 22 — Fransız sayalvarından Soraçe yarın açılacak olan Torino sergisinin küşat resmini yapmağa memur edilmiştir. Torino İtalyanın ikinci sanayi şehridir, sergi'nin fevkalâde rağbet göreceği umulmaktadır.

Pariste Luvr müzesinde bomba

Paris 25 — Luvr müzesinin renessans salonunda, bir İngiliz seyah tarafından büyük bir tablonun arkasına makineli bir bomba bırakıldığı görülmüştür Bomba patlamasına meydan bırakılmadan imha edilmiştir. Bu haber duyulunca şehirde büyük bir heyecan husule gelmiştir.

İspanyada reyiâm

Barselon, 24 — Negrin radyoda söylediği bir nutukta İspanya meselesinin halli için reyiâma müracaat edilmeni istemiştir.

Fransa harp levazımı gönderiyor

Paris 22 — Laşans Fransız gazetesi, Fransadan hükûmetçi İspanyaya harp levazımı gönderildiğini yazmakta ve bu levazımı İspanyaya götüren 34 vapurun ismini saymaktadır.

1001 Gündüz

— 11 —

Derdini bana söyle!

Derdimi söyledim. Sevgilime kavuştum. Fakat bir gün onu evinde ziyarete gittiğim zaman...

Hiddetten artık kendimden geçmiştim. Orada elime bir şey geçmiş olsaydı hemen kızın kafasına fırlatacaktım. Benim böyle asabileştiğimi görünce kız:

— Kızmayın, dedi, eğer hakikatı bilmiş olsaydınız bana kızmak değil, tebrik ederdiniz. Bakın başımdan geçenleri anlatayım da dinleyin. Benim başıma büyük felâketler getiren adam budur. Ben Mısır hükûmdarının kızıyım. Bir gün çarşıdan geçerken bu Muharremi dükkânında otururken gördüm. İnsanlık bu, o anda bu adama karşı büyük bir muhabbet hissetmeğe başladım. Günler geçti. Bendeki sevda biran eksilmeden arttı, arttı. Ben kendimi tutmağa gayret ediyor, kendi kendime: Sen bir hükûmdarın kızısın, şöyle adi bir tüccar parçasına âşık olmakhğın yakışık alır mı? Diye meram anlatmağa çalışıyordum. Fakat gönül bu, dinler mi? Ben böyle düşündükce sevgim artıyordu. Artık dünyayı onsuz bir zindan görmeğe başlamıştım Uykum temamen kaçmış iştahım hiç kalmamıştı. Günler geçti. Ben zaaftan kımıldayamaz bir hale geldim ve yatağa düştüm. Beni muayene eden bütün doktorlar derdime çare bulmaktan âciz kaldılar. Artık hayatımdan ümit kesilmek derecelerine geldik.

Artık benim bu bir türlü çare bulunmayan hastalığım bütün bütün memlekette şayi olmuştu. Bir gün dadım yanıma geldi:

— Sana gizli bir şey soracağım Fakat buna muhakkak bir surette cevap vermeni isterim, yoksa şimdiye kadar sana yapmış olduğum hizmetlerin hakkını helâl etmem, dedi. Ben de buna cevaben:

— Sor, cevap vereceğim, dedim, o zaman:

— Derdini söylemeyen çare bulamaz senin bizden gizlediğin bir sırrın var. Yoksa hastalığın öyle doktorların anlıyacakları cinsi mevcut olamaz... Sen bana derdini söyle, ben onun çaresini muhakkak bulurum.

Artık yapılacak bir şey yoktu. Dadıma bütün tefsilâtile gönlümün Muharreme düşmesini anlattım. Ve buna bir çare bulmasını rica ettim, O:

— Merak etme! Diyerek yanımdan çıkıp gitti.

Biraz sonra Muharrem kadın kıyafetine sokulmuş bir halde dairemе giriyordu. Onu birkaç gün yanımdan ayırmadım. Ve artık iyileşmeğe de yüz tuttum. Ziyaretler birbirini tevali etti. Artık Muharrem bizim sarayın tabii bir müdavimi haline gelmişti

Fakat ben kafamda başka bir şey kuruyordum ve muhabbetimin ziyadeliğini belli etmek için Muharremi bir gün kendi evinde ziyaret etmek isteyordum. Bu emelime de nihayet nail oldum. Bir gün yalnız başıma sarayımdan kaçtım ve Muharremin evine giderek kapıyı çaldım. Bana kapıyı genç bir cariye açtı:

— Ne isteyorsunuz, kimsiniz?

— Hiç! Diye cevap verdim. Efendiye söyleyecek bir iki sözüm var, onu görmek isteyorum, diye cevap verdim.

Cariye:

— Şimdi olmaz, yarın gel! Dedi.

— Niçin şimdi olmasın? Yoksa efendi evde yok mu?

— Ammada tuhaf kadınsınız, efendi evde yok dedim mi ben size.. Efendi evde...

— Şu halde?..

— Yanına sizi sokamayız..

— Neden?

— Canım anlayıversenize işte başka bir kadınla halvet olmuş..

Bu sözü işitir işitmez kendimden geçtim Geri dönmeği düşünmeden içeri atıldım ve merdivenlerden yukarı çıkarak önünde bir cariyenin divan durduğu bir odanın kapısını açtım. Bir de ne göreyim? Muharrem yanına taze ve güzel bir kadın almış. Önlerinde mükellef bir içki sofrası.. Kadın bir yandan şarkı söyüyor, bir yandan da içiyor ve eğleniyorlar. Bu manzara beni sanki deli etti. Hemen kadının saçlarına yapıştım. Başladım vurmağa. Muharremin korkudan eli ayağı tutmaz olmuştu. Hiç sesini çıkaramıyordu. Kadın elimden güçlükle kurtuldu. Kız kaçıktan sonra ben de Muharreme açtım ağzımı yumdum gözümü...

— Sen de utanmak yok mu? Ben bir hükûmdar kızıyım Benim gönlüme sahip olmak sana kifayet etmiyor mu da başka kadınlarla düşüp kalkıyorsun? Ne kötü tabiatlı adammışsın?..

Gıbıl'atlar söyledim. Muharrem benim bu ağır sözlerimden fena halde utanmıştı. Âdeta ne yapacağını bilmeyerek şaşırıp kalmıştı. Nihayet ayaklarıma kapandı:

— Ben ettim, sen etme dedi. Bir cahillüktür yapdım. Bundan sonra hayatımda tek kadın olarak seni bileceğim. Kimsenin yüzüne bakmıyacağım, diye yalvarmağa başladı.

(Arkası var)

Büyük Röportajımız

Doğu sınırlarında bir gezinti

(Baş tarafı 2 incide)

Anladım ki karşımda Türkce bilmeyen bir Türk çocuğu var. O zaman:

— Kurmançe zani? Diye sordum. Bu sual onun dudaklarında bir tebessümün yayılmasına sebebiyet verdi:

— Beli, dedi, zani

Fakat ben bundan ilerisine gidemiyordum Durdum Etrafa bakınmağa başladım. Az sonra yanımızda sakallı ihtiyar bir adamla, ona nazaran oldukca genç bir kadın peyda oldu. Adam yanıma sokuluyor.

— Bu çocuk Türki yok.

— Sen bunun babası mısın?

— Beli

— Türkce niçin öğretmedin çocuğuna?..

Sakallı bu sualime hiç bir cevap vermedi Sonra:

— Askere gitsin Türki bilir.

İhtiyarın bu yarım yamalak cümle ile oğlunun Türkçeyi askerde öğrenebileceğini anlatmak istediğini anladım.. Ve O zaman içimden ihtiyarsız tekrarladım: Ne büyük bir mektep ordumuz... Ve ne kudsî vazifeler görüyor.

Paslı hanından artık ayrılacağız. Bir az evvel konuşmak istediğim ufak çocuk gene öküzünün sırtına bindi ve yokuştan aşağıya doğru yürüyüşüne devam etti. O beni çoktan unutmuştur bile fakat ben ne onu, ne de onunla konuşmak istediklerimi hiç unutmayacağım. Hatta orada çektiğim ufacık resmini bile bir hatıra olarak yanımda saklıyacağım.

Küçük yaşında ana lisanının hasretini çekmeğe başlamış olan bilgisizliğin kurbanı öz Türk çocuğunu unutmak benim için nasıl kabil olur? Çünkü onun şanssızlığını bütün acısiyle ben şimdi içimde duymaktayım.

Fırtına bir adamı öldürdü

Kars 22 — Kazamızın Ağravan köyünden Mustafa oğlu Ahmet ve oğlu Alinin ala dağdan at getirdikleri, tutuldukları ve Ahmedin boğulmak suretile öldüğü anlaşılmıştır.

HAYAT VE SIHHAT

Güzel endam

Endam güzelliği tam manasile bir sağlık alâmetidir. Bugün iyice biliniyor ki endam güzelliğini, yeni kemiklerin birbirleri arasında güzellik verecek nisbette büyümelerini, uzamalarını temin eden dahilî guddelerin çıkardıkları hormonlardır. Bunlar iyi işleyince endam güzel olur. Endamın güzel olmaması çocuğun büyüdüğü devirde bir hastalık sebebiyle hormonlarının bozulmasından ileri gelir. Onun için bir vücudun endamına bakılarak sağlamlığının derecesine de hükmedilebilir.

Endam güzelliğinde ilkin, tabiî, boya bakılır. Pek uzun veya pek kısa boylu bir vücut güzel sayılmıyacağı gibi hormonların da ya fazlalığına, ya eksikliğine delâlet eder, sağlam da sayılmaz. Kemiklerini büyüten, uzatan hormonları düzgün - demek ki hem güzel hem de sağlam - bir kadın vücudu ortalama hesapla 158, erkek vücudu da 165 santimetredir. Bu ortalama hesabın biraz yukarısı veya aşağısı, şüphesiz, güzelliğe ve sağlamlığa mani olmaz.

Boydan sonra ve ondan daha önemli olarak aranılan boyun tam ortası vücudun neresine geldiğidir. Boyun nasıl ölçüldüğünü elbette bilirsiniz. Güzel bir kadın vücudunda boyun tam yarısı - önden bakıldığı vakit nereye geldiğini burada söylemek pek güç olduğundan - arkadan bakıldığı vakıt kuyruk sokumunun tam ucuna gelmelidir. (Erkekler daha uzun baçaklı olduğundan onlarda boyun yarısı biraz daha aşağıya düşer.)

Böyle, boyun yarısı tam noktasına gelen vecutlara ömerik derler, isterseniz, siz güzel ölçülü yahut güzel endamlı diyebilirsiz. Tam noktasına gelmezse anömerik denilir. Bunu da istediğiniz gibi çevirirsiniz, fakat boyun tam ortası söylediğim noktanın iki santimetre kadar yukarısına yahut aşağısına düşerse bu vücuda anömerik diyemezsiniz. O kadarcık fark vücudun ne güzelliğini, ne de sağlamlığını bozar.

Bacaklar pek uzun olursa boyun ortası söylediğim noktadan aşağıya, oyluklar üzerine gelir, bacaklar pek kısa olursa bele doğru çıkar. Anömerik böyleleridir. Öyle vücutlar ya pek zayıf, Ya şişman olurlar. Onun için anömerik olmak vücudun sağlamlığına delâlet etmez...

Daha sonra, endam güzelliğine ve vücudun sağlamlığına alâmet omuzlarla kalça kemiklerinin genişliği arasındaki nisbettir. Sağlam ve güzel bir vücudun omuzları kalça kemiklerinden daha geniş olmalıdır. Erkeklerde bu fazlalık daha ziyade, iki ölçü arasındaki fark sekiz on santimetre, olacağından erkek terzileri müşterilerinin elbiselerini diktikleri vakit omuzlarına pamuk doldurarak daha geniş göstermiye çalışırlar.

Kadınlarda omuzlarla kalça kemikleri arasındaki fark daha az, üç santimetredir. Fakat bazılarında fark azalır, kimisinde hiç olmaz, yahut aksine kalkça kemikleri omuzlardan daha geniş olur. bu da vücudun sağlamlığına delâlet etmez. Güzel endamlı bir kadın vücudunun umuz genişliği 36 kalça genişliği 33, beli hizasında gövdesinin genişliği de 20 santimetre olur. Gene tabiî biraz aşağısı veya yukarısı güzelliğe mani değildir.

Belin çukuru da endam güzelliğinde şüphesiz mühim bir şeydir Çukur az veya hiç olursa, balık sırtı gibi olur, endama güzel denilemez. Çukur fazla olursa kambur gibi. Güzel endamlı vücudun bel çukuru ancak dört santimetre olur. Bunu yattığınız yerde pek kolay ölçebilirsiniz. Dört santimetrenin fazlası, eksiği endamı bozar.

Güzel endamlı vücudun başı, tepesinden tabiî ağız kapalı olarak çenesinin altına kadar ölçüldüğü vakit boyunun yedide biri kadar olur. Daha uzun veya daha kısa yüz endam güzelliğini bozar. Yalnız ihtiyarlıkta baş daha uzun görünür. İnsanın o yaşta çenesi düştüğünden değil, az çok kamburu çıkararak boyu kısaldığındandır.

Bunların hepsi mütenasip olunca, güzel endamlı vücudun gövdesi de mütenasip olur: Boyun üçte biri kadar.

G. A.

Çekoslovakyada Yahudi aleyhdarlığı başladı

(Baş tarafı 1 incide)

Prağ 25 — Yahudilerin Çek politikası ile iktisadiyatı aleyhine aldıkları vaziyetten dolayı, bütün memlekette büyük bir Yahudi aleyhtarlığı tezahuratı başlamıştır.

Polanyalılar yerleşiyorlar

Varşova, 23 — Lehistan makamları Çekoslovakyada işğal ettikleri sahalarda bütün belediye meclis'erini feshetmişlerdir. Polanya kanunlarına göre, yeniden intihabat yapılacaktır.

Çek parasının tedavülü de menedilmiştir.

Südet topraklarında yeni teşkilât

Berlin, 24 — Südet memleketlerinde Alman komserliği vazifesini görmekte olan Henlayn, Südet partisinin Alman Nasyonal Sosyalist partisine iltahak ettiğini bildirmiştir. Henlayn şu beyanatta bulunmuştur:

— Şimdi vazifemiz işçilere iş bulmaktır. Eski Avusturya - Macaristanın büyük senayi merkezi olan Südet mıntakaları, Alman ekonomik hayatında mühim bir yer alacaktır. Südet memleketlerindeki adliye teşkilâtı da Alman kanunlarına göre tanzim edilmektedir.

Çeklerin para ihtiyacı

Prağ, 22 — Hariciye Nazırı Teçeka ajansına beyanatta bulunarak, hükûmetin yeni icraatını hülâsa etmiş, Çek parasının hâlen eski kıymetini muhafaza etmekte olduğunu söylemiş, ayrıca Paris ve Londrada yapılacak istikrazlar hakkında müzakerelere devam edildiğini bildirmiştir.

Nazır ezcümle demiştir ki:

— Haricî siyasetimizin hedefi devletlerle her hususta tam bir anlaşmaya varmaktır. Yeni hudutlarımız etrafında müzakerelere devam edilmektedir. Az sonra hudut emniyetimizi İngiltere, Fransa ve Almanya tekeffül edeceklerdir. Bizi daima komşularımızla iyi münasebetlerin inkişafı yolunda teşriki mesai edersek, bütün dünyanın takdirlerini kazanacağımıza şüphe yoktur.

Sovyetlerle münasebetler

Prağ, 23 — Selâhiyettar mahafilden öğrenildiğine göre, Sovyet Rusya ile Çek hükûmeti arasındaki siyasî anlaşmaların feshedildiği hakkındaki haberler doğru değildir.

Devlet Demiryolları 10 cu İşletme Müdürlüğünden :

Cümhuriyetin 15 inci yıl dönümü münasebetile 28-29-30 ve 31 birinci Teşrin 938 günlerinde seyyahat edecek yolculara 19 numrolu tenzilli tarifeye göre satılacak bilet bedelleri üzerinden ayrıca % 20 tenzilat yapılacağı ilân olunur.

(No: 141) 2—1

Erzurum Vilâyet Matbaasında

Başlık, Duvar ve El-ilânları, Defter, Fatura, makbuz, Cetvel Kartvizit, Amele karnesi, Evrakkalemleri, Muhasebei Hususiye ve Nafialara ait Bilûmum Evrakı Matbua, Kitab, Ehliyetname, Sıhhat ve Hüviyet Cüzdanları

UCUZ ve NEFİS BİR SURETTE TABI

Hariç Vilâyetlerden gönderilecek siparişler süratle ihzar edilir,

Adres: *Erzurum - Vilâyet Matbaası*

Türkiye İş Bankası

1938

KÜÇÜK CARİ HESAPLAR

İkramiye plânı

4	adet	1000	liralık	—	4000 lira
3	»	500	»	—	4000 »
16	»	250	»	—	4000 »
76	»	100	»	—	7600 »
80	»	50	»	—	4000 »
200	»	25	»	—	5000 »
384	»			—	28600 »

Keşideler: 1 Mart, 1 Haziran, 1 Eylül, 1 Birinci kânun tarihinde çekilecektir.

En az elli lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edileceklerdir.

(No. 476)

Erzurum İstanbul Oteli

Müsteciri

Kemal Aluçlar

Temiz, Ucuz, Emniyetli ve bütün konfürü haizdir.

Çay ve Kahve 1,5 kuruş, Tatlı çay ve kahve 3 kuruştur.

Yatak bir gece için 25 kuruştur.

Erzurum Kültür park içinde İstanbul Oteli

(No. 5)

DOĞU

İLÂN TARİFESİ

8 inci sahifede	santimi	25	kuruş	
7 »	»	50	»	
6 »	»	75	»	
5 »	»	100	»	
4 »	»	150	»	
3 »	»	200	»	
2 »	»	250	»	
1 »	»	400	»	

İlân verecek kimseler DOĞU Gazetesi idare Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. Devamlı ilânlar için hususî tarife tatbik edilir.

Kırmızılı ilânlarda tarife bir misli fazlasile alınır.

Adres değiştirmek 25 kuruşluk ücrete tabidir.

DOĞU Abona tarifesi

Seneliği	:	12	Lira
Altı aylığı	:	7	»
Üç aylığı	:	4	»
Bir aylığı	:	1.50	»

ECNEBİ MEMLELEKETLER IÇİN

Seneliği	:	24	Lira
Altı aylığı	:	14	»

Hususî ilanlar için ayrı tarife tatbikedilir.

Sahip ve Başmuharrir

CİHAD BABAN

Umumi neşriyatı idareden yazı işleri

Müdürü: Bahadır DÜLGER

Basıldığı yer DOĞU Basımevi

DOĞU

İlânlarınızı kabul eder,

FIRMANIZI

Bütün Doğuya tanıtır

"DOĞU„ büyük bir memleket parçasının her tarafında okunan bir gazetedir.

Doğu illeri ile ilgisi olan bütün müesseselerin gazetemiz vasıtasile kendilerini bu geniş bölgeye tanıtmaları menfaatlerinin ilk icabıdır.

İLÂNLARINIZI

Doğrudan doğruya

GAZETEMİZE gönderiniz

Karaköse Satınalma Komisyonundan :

Kağızman için 40000 kilo sığır eti yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 6400 lira ilk teminatı 480 liradır Eksiltmesi 5 11 938 Cumartesi saat onbirde Ağrıda askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Teklif mektupları ihale saatından bir saat evvel komisyona verilmiş olmalıdır. (No: 125) 4—2

Erzurum Askerî Satınalma Komisyonundan :

Kapalı zarfla eksiltmeye konulan otuz bin kilo pirince eksiltme gününde istekli çıkmadığından bir ay zarfında incac edilmek üzre pazarlığa çıkarılmıştır. Tahmin bedeli 6750 lira ilk teminatı 506 lira 25 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İlk pazarlığı 1—2 inci teşrin 938 Salı günü saat onda Erzurumda askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır.

(No: 140)

Erzurum Askeri Satınalma Komisyonundan :

Eksiltmesi on gün uzatılan 25000 kilo mercimeğe istekli çıkmadığından bir ay içinde neticelendirilmek üzere pazarlığa çıkarılmıştır. Tahmini bedeli bin yedi yüz elli lira ilk teminatı yüz otuz bin lira yirmibeş kuruştur. Pazarlığı Erzurum askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İlk pazarlığı 1—2 Teş. 938 Salı günü saat on bir dedir.

(No: 139) 4—1

Posta günleri

Ankara - İstanbul Posta tarifeleri

Gidiş	Saat	Geliş	Saat
Pazar	15	Cumartesi	7 - 30
Salı	18	Pazartesi	14 - 30
Perşembe	18	Peşember	14 - 30

Kars - Ağrı postaları

Pazar	13 - 13	Pazar	13 - 17
Salı	13 - 13	Salı	13 - 17
Cuma	13 - 13	Perşembe	13 - 17

Oltu - Tortum postaları

Cumartesi	10	Pazar	15
Salı	7	Çarşamba	15

Çat postası

Cumartesi	9	Cuma	14

Postaların hareketi Kars tren postalarını takip edecek ahval dolayısile (saat 21) raddelerine kadar intizar edecektir.